

cu dicționarele: slav vechi al lui F. Miklosich și rus vechi al lui I. I. Sreznevski, desprinzind în urma acestei cercetări mai multe grupe de cuvinte. Astfel prima grupă o formează decalcurile slave după cuvinte care nu apar în dicționarele citate. A doua grupă o formează cuvintele slave compuse, care sînt strîns legate de originalul grecesc, textul rusesc *Viața lui Nifon* fiind o traducere după un atare original. În a treia grupă sînt trecute grecizmele. O a patra grupă o alcătuiesc cuvintele necunoscute dicționarelor pomenite care însă au apărut în text ca un rezultat al omisiunilor și denaturărilor textului de către copişti. A cincea grupă o formează cuvintele lipsă în dicționarele respective și care s-au format din rădăcini sau teme, foarte răspîndite în limbile slave sau cunoscute acestor limbi, cu ajutorul sufixelor. După stabilirea acestor grupe de cuvinte autoarea trece la studiul lexicului *Vieții lui Nifon* — și anume a acelei părți din lexic cunoscută unui număr foarte mic de texte. După aceea, Hodova cercetează comparativ lexicul din *Viața lui Nifon* cu materialul lexical slav vechi prezentat de V. Jagić în lucrarea sa clasică: *Entstehungsgeschichte der kirchenslavische Sprache*, ed. II, Berlin, 1913, p. 281—489. Urmează cercetarea comparată a lexicului *vieții lui Nifon* cu unele texte slave vechi apoi *Lexicul Vieții lui Nifon și limbile slave de sud*. În sfîrșit ultimul capitol al articolului îl constituie: *Fenomene în domeniul semanticii în care se cercetează comparat în lexicul rus și slav vechi sensul unor cuvinte*. Subliniem metoda și siguranța cu care autoarea tratează această interesantă problemă.

Damián P. Bogdan

★

E.E. GRANSTREM, *Сокращения древнейших славяно-русских рукописей (Prescurtările în cele mai vechi manuscrise slavo-ruse)* în „Trudy otdela drevnerusskoj literatury” X, 1954 p. 427—434, Academia de Științe a URSS.

Se studiază atît prescurtările din mss rusești cit și cele slave vechi din secolele X și XI atingîndu-se în treacăt și problema prescurtărilor din manuscrisele rusești din sec. XIII și XIV. Se cercetează astfel categoriile prescurtărilor prin contracțiune și suprascriere, dîndu-se în două tabele (p. 430) 2 liste de atari prescurtări. Se atrage atenția asupra unor cuvinte prescurtate prin contracțiune formate în chip independent de copişti slavi vechi și ruși și nu împrumutate din grafia greacă în acest gen. Articolul documentat al cercetătoarei E. E. Granstrem merită toată prețuirea și prin faptul că cercetează o problemă pînă acum prea puțin studiată.

Damian P. Bogdan

★

A. V. ARCIHOVSKI, *Новгородские грамоты на бересте. Из раскопок 1952 г. (Documente novgorodiene pe coajă de mesteacăn. Din săpăturile anului 1952)*, Editura Academiei de Științe a URSS, Moscova, 1954, în —4°, 91 (92) p. Autorul publică 72 din cele 73 de documente scrise pe coajă de mesteacăn, ce au fost descoperite în săpăturile arheologice dela Novgorod în vara anului 1952. Un document nu s-a putut ceti, fiind scris cu cerneală care s-a șters. Studiul începe cu o introducere (p. 3—10), după care urmează textul documentelor. Cel mai vechi doc. este din sec. XI (nr. 83) iar cele mai noi din sec. XV—XVI (nr. 11, 12 și 13) (p. 11—81). După textul doc. urmează: un indice vocabular (p. 83—86), o listă a prescurtărilor (p. 87) și alta a ilustrațiilor (p. 88—90).

Doc. publicate prezintă aceeași valoare excepțională ca și cele descoperite în vara anului 1951, iar volumul de față merită aceeași prețuire, ca și cel tipărit în 1953.

Damian P. Bogdan

★

STANČO STANČEV, *Старобългарският надгробен надпис на чъргубията Мостич от Преслав (Inscripția tombală a ciărgubilului Mostici dela Preslav)*, „Bălgarski ezik”, V, 1955,